PIRMĀS INSTANCES TIESAS SPRIEDUMS (astotā palāta)

2009. gada 1. jūlijā *

Lieta T-288/06

Regionalny Fundusz Gospodarczy S.A. (agrāk — *Huta Częstochowa S.A.*), Čenstohova [*Częstochowa*] (Polija), ko pārstāv K. Sadkovskis [*C. Sadkowski*] un D. Salajevskis [*D. Sałajewski*], advokāti,

prasītājs,

pret

Eiropas Kopienu Komisiju, ko pārstāv K. Žiolito [*C. Giolito*] un A. Stobjecka-Kuika [*A. Stobiecka-Kuik*], pārstāvji,

atbildētāja,

par lūgumu daļēji atcelt Komisijas 2005. gada 5. jūlija Lēmumu 2006/937/EK par valsts atbalstu Nr. C 20/04 (ex NN 25/04) par labu tērauda ražotājam *Huta Częstochowa S.A.*

* Tiesvedības valoda — franču.

(OV 2006, L 366, 1. lpp.) tiktāl, ciktāl tajā par nesaderīgu ar kopējo tirgu atzīta daļa piešķirtā atbalsta un Polijas Republikai noteikts pienākums to atgūt.

EIROPAS KOPIENU
PIRMĀS INSTANCES TIESA (astotā palāta)

šādā sastāvā: priekšsēdētāja M. E. Martinša Ribeiru [*M. E. Martins Ribeiro*], tiesneši S. Papasavs [*S. Papasavvas*] un A. Ditrihs [*A. Dittrich*] (referents),

sekretāre K. Poheca [*K. Pocheć*], administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2008. gada 4. septembra tiesas sēdi,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

Atbilstošās tiesību normas

1 1991. gada 16. decembra Eiropas nolīguma, ar kuru izveido asociāciju starp Eiropas Kopienām un to dalībvalstīm, no vienas puses, un Polijas Republiku, no otras puses,

2. protokola par EOTK produktiem (OV 1993, L 348, 2. lpp.; turpmāk tekstā — "2. protokols") 8. pantā ir noteikts:

"1. Ar šā nolīguma pareizu darbību tiktāl, ciktāl tas var ietekmēt tirdzniecību starp Kopienu un Poliju, nav savienojams:

[..]

iii) jebkādā veidā sniegts valsts atbalsts, izņemot atkāpes, kas atļautas saskaņā ar EOTK līgumu.

[..]

4. Līgumslēdzējas puses atzīst, ka pirmajos piecos gados pēc nolīguma stāšanās spēkā, atkāpjoties no šā panta 1. punkta iii) apakšpunkta, [Polijas Republika] izņēmuma kārtā pārstrukturēšanas nolūkos valsts atbalstu var piešķirt EOTK tērauda ražojumiem, ja vien:

— pārstrukturēšanas programma ir saistīta ar kopējās ražošanas jaudas racionalizēšanu un samazināšanu Polijā,

— normālos tirgus apstākļos pārstrukturēšanas perioda beigās atbalstu saņēmušie uzņēmumi kļūst dzīvotspējīgi,

— šāda atbalsta apjoms un intensitāte nekādā ziņā nepārsniedz apjomu un intensitāti, kāda ir absolūti vajadzīga šādas dzīvotspējas atjaunošanai, un tie pakāpeniski samazinās.

Asociācijas padome, ņemot vērā [Polijas Republikas] ekonomisko situāciju, var izlemt pagarināt iepriekš minēto piecu gadu periodu."

2 Ar Eiropas Savienības un Polijas Asociācijas padomes 2002. gada 23. oktobra Lēmumu Nr. 3/2002 par 2. protokola 8. panta 4. punktā paredzētā laika posma pagarināšanu (OV 2003, L 186, 38. lpp.) laika posms, kurā Polijas Republikai saskaņā ar 2. protokola 8. panta 4. punktā paredzētajiem nosacījumiem izņēmuma kārtā bija atļauts piešķirt pārstrukturēšanas atbalstu tērauda ražojumiem, tika pagarināts par astoņiem gadiem, sākot no 1997. gada 1. janvāra, vai līdz Polijas Republikas pievienošanās Eiropas Savienībai brīdim. Šī lēmuma 2. pantā ir paredzēts:

"[Polijas Republika] iesniedz Komisijai [..] pārstrukturēšanas programmu un komercdarbības plānus, kas atbilst 2. protokola 8. panta 4. punktā paredzētajām prasībām un kurus ir izvērtējusi un apstiprinājusi attiecīgā valsts iestāde, kas atbild par valsts atbalsta uzraudzību (Konkurences un patērētāju tiesību aizsardzības birojs)."

3 Ar 8. protokolu par Polijas tērauda rūpniecības restrukturizāciju [pārstrukturēšanu], kas pievienots Aktam par Čehijas Republikas, Igaunijas Republikas, Kipras Republikas, Latvijas Republikas, Lietuvas Republikas, Ungārijas Republikas, Maltas Republikas, Polijas Republikas, Slovēnijas Republikas un Slovākijas Republikas pievienošanās nosacījumiem un pielāgojumiem Līgumos, kas ir Eiropas Savienības pamatā (OV 2003,

L 236, 948. lpp.; turpmāk tekstā — "8. protokols"), Polijas Republikai, atkāpjoties no vispārīgajiem valsts atbalstu reglamentējošajiem noteikumiem, tika atļauts piešķirt atbalstu tās tērauda rūpniecības nozares pārstrukturēšanai, pamatojoties uz pārstrukturēšanas plānā noteikto kārtību un šajā protokolā paredzētajiem nosacījumiem. Tajā tostarp ir paredzēts:

"1. Neskarot [EKL] 87. un 88. pantu, valsts atbalstu, ko [Polijas Republika] piešķīrusi dažu Polijas tērauda rūpniecības daļu restrukturizācijai [pārstrukturēšanai], uzskata par saderīgu ar kopējo tirgu, ja:

— līdz pievienošanās dienai tiek pagarināts laikposms, kas noteikts 8. panta 4. punktā 2. protokolā [..],

— visā laikposmā no 2002. gada līdz 2006. gadam tiek ievēroti restrukturizācijas [pārstrukturēšanas] plāna noteikumi, pamatojoties uz kuriem tiek pagarināts iepriekšminētā protokola termiņš,

— tiek ievēroti šajā protokolā izklāstītie nosacījumi, un

— pēc pievienošanās dienas valsts atbalsts Polijas tērauda rūpniecības restrukturizācijai [pārstrukturēšanai] vairs netiek izmaksāts.

2. [..]

3. Valsts atbalstu saskaņā ar Polijas tērauda rūpniecības restrukturizācijas [pārstrukturēšanas] programmu ir tiesīgi saņemt vienīgi I pielikumā uzskaitītie uzņēmumi (šeit turpmāk — "saņēmējuzņēmumi").

4. Saņēmējuzņēmums nav tiesīgs:

a) apvienojoties ar uzņēmumu, kas nav iekļauts I pielikumā, nodot tiesības uz atbalstu, kas piešķirtas saņēmējuzņēmumam;

b) pārņemt tādu uzņēmumu aktīvus, kas nav iekļauti I pielikumā un kas tiek atzīti par bankrotējušiem laika posmā līdz 2006. gada 31. decembrim.

5. [..]

6. Valsts atbalstu restrukturizācijai [pārstrukturēšanai], ko piešķir saņēmējuzņēmumiem, nosaka atbilstīgi pamatojumiem, kas ietverti apstiprinātā Polijas tērauda rūpniecības restrukturizācijas [pārstrukturēšanas] plānā un individuālajos komercdarbības plānos, kurus apstiprina Padome. Jebkurā gadījumā atbalsts, kas izmaksāts laika posmā no 1997. gada līdz 2003. gadam, un tā kopapjoms nepārsniedz [nedrīkst pārsniegt] PLN 3 387 070 000.

[..]

[Polijas Republika] nepiešķir nekādu turpmāku valsts atbalstu Polijas tērauda rūpniecības restrukturizācijai [pārstrukturēšanai].

[..]

10. Jebkādas turpmākas izmaiņas restrukturizācijas [pārstrukturēšanas] plānā kopumā un individuālajos plānos ir jāsaskaņo ar Komisiju un, attiecīgos gadījumos, Padomi.

[..]

18. Ja pārraudzības gaitā konstatē, ka:

[..]

c) restrukturizācijas [pārstrukturēšanas] laika posmā [Polijas Republika] ir piešķīrusi papildu nesaderīgu valsts atbalstu tērauda rūpniecībai, jo īpaši saņēmējuzņēmumiem,

tad šajā protokolā paredzētie pārejas posma pasākumi nav spēkā.

Komisija veic atbilstīgus pasākumus, prasot, lai attiecīgie uzņēmumi atmaksā jebkādu atbalstu, kas piešķirts, pārkāpjot šajā protokolā paredzētos nosacījumus."

4 Padomes 1999. gada 22. marta Regulas (EK) Nr. 659/1999, ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus EK līguma [88]. panta piemērošanai (OV L 83, 1. lpp.), 7. panta 5. punktā ir paredzēts:

"Ja Komisija konstatē, ka paziņotais atbalsts nav saderīgs ar kopējo tirgu, tā nolemj, ka attiecīgais atbalsts netiek ieviests [..]."

5 Komisijas 2004. gada 21. aprīļa Regulas (EK) Nr. 794/2004, ar ko īsteno Regulu Nr. 659/1999 (OV L 140, 1. lpp.), 9. pantā ir paredzēts:

"1. Procentu likme, kas jāizmanto, atgūstot valsts atbalstu, kurš piešķirts, pārkāpjot [EKL] 88. panta 3. punktu, ir procentuāla gada likme, kas noteikta par katru kalendāro gadu, ja vien ar īpašu lēmumu nav noteikts citādi.

To aprēķina, pamatojoties uz starpbanku mijmaiņas darījumu vidējo piecu gadu likmi iepriekšējā gada septembrī, oktobrī un novembrī plus 75 pamata punkti. Pienācīgi pamatotos gadījumos Komisija var palielināt likmi vairāk nekā par 75 pamata punktiem attiecībā uz vienu vai vairākām dalībvalstīm.

[..]

4. Ja nav ticamu vai līdzvērtīgu datu, kā arī ārkārtējos apstākļos, Komisija ciešā sadarbībā ar attiecīgo(-ajām) dalībvalsti(-īm) var noteikt valsts atbalsta atmaksāšanas procentu likmi vienai vai vairāk dalībvalstīm, pamatojoties uz citu metodi un pamatojoties uz tai pieejamu informāciju."

6 Attiecībā uz procentu likmes piemērošanas metodi šīs regulas 11. panta 2. punktā ir precizēts:

"Procentu likmi piemēro gan parāda pamatsummai, gan procentiem līdz atbalsta atmaksāšanas dienai. Procentiem, kas uzkrājas iepriekšējā gadā, piemēro procentus katrā turpmākā gadā."

Prāvas rašanās fakti

7 Šīs lietas pamatā ir Polijas tērauda ražošanas uzņēmuma *Huta Częstochowa S.A.* (turpmāk tekstā — "*HCz*") pārstrukturēšana. *HCz* pārstrukturēšana tika īstenota laika posmā no 2002. līdz 2005. gadam. Šīs pārstrukturēšanas ietvaros *HCz* aktīvi tika nodoti jaunām sabiedrībām:

— 2002. gadā ar mērķi turpināt *HCz* tērauda ražošanas darbību tika izveidots *Huta Stali Częstochowa sp. z o.o.* (turpmāk tekstā — "*HSCz*"). *HSCz* no maksātnespējas procedūras administratora *HCz* iznomāja tērauda ražošanas iekārtas un pārņēma lielāko daļu darbinieku. *HSCz* mātes sabiedrība bija *Towarzystwo Finansowe Silesia Sp. z o.o.*, kas ir Polijas Finanšu ministrijai pilnībā piederoša sabiedrība;

— 2004. gadā tika izveidotas sabiedrības *Majątek Hutniczy sp. z o.o.* (turpmāk tekstā — "*MH*") un *Majątek Hutniczy Plus* (turpmāk tekstā — "*MH Plus*"). Abu šo sabiedrību akcijas pilnībā piederēja *HCz*. *MH* pārņēma *HCz* piederošos tērauda ražošanas aktīvus, bet *MH Plus* — dažus citus ražošanai nepieciešamos aktīvus;

— lai varētu dzēst pārstrukturizējamās valsts sektora parādsaistības (nodokļus un sociālās apdrošināšanas iemaksas), ar ražošanu nesaistītie aktīvi (saukti par "netērauda aktīviem"), kā arī elektroenerģijas uzņēmums *Elsen* tika nodoti sabiedrībai *Operator ARP sp. z o.o.*, kas ir *Agencja Rozwoju Przemysłu S.A*. (Polijas Finanšu ministrijai piederoša rūpnieciskās attīstības aģentūra) pakļautībā esoša sabiedrība.

8 Ar 2004. gada 19. maija vēstuli Komisija informēja Polijas Republiku, ka tā ir nolēmusi uzsākt oficiālās izmeklēšanas procedūru par tērauda ražošanas uzņēmumam *HCz* piešķirto pārstrukturēšanas atbalstu. 2004. gada 12. augustā šis lēmums autentiskajā (poļu) valodā tika publicēts *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* (OV C 204, 6. lpp.; turpmāk tekstā — "lēmums par oficiālās izmeklēšanas procedūras uzsākšanu"), pirms tam publicējot šī lēmuma kopsavilkumu pārējās oficiālajās valodās. Komisija uzaicināja visas ieinteresētās personas iesniegt apsvērumus par lēmumā par oficiālās izmeklēšanas procedūras uzsākšanu norādītajiem faktiem un tiesisko vērtējumu. Komisija saņēma apsvērumus no Polijas Republikas un četrām ieinteresētajām personām.

9 Attiecīgās procedūras noslēgumā Komisija secināja, ka pretēji tās sākotnēji pastāvējušajām šaubām *HCz* pārstrukturēšanai paredzētie pasākumi saskaņā ar *Ustawa o pomocy publicznej dla przedsiębiorców o szczególnym znaczeniu dla rynku pracy* (2002. gada 30. oktobra Likums par atbalstu uzņēmumiem, kuriem ir būtiska loma darba tirgū, *Dz. U.* Nr. 213, 1800. pozīcija, ar tajā izdarītajiem grozījumiem) nav uzskatāmi par valsts atbalstu EKL 87. panta 1. punkta izpratnē. Tomēr Komisija arī atzina, ka *HCz* vairākos aspektos ir guvis labumu no valsts atbalsta laika posmā no 1997. līdz 2002. gadam. Komisija secināja, ka šis atbalsts daļēji ir saderīgs ar kopējo tirgu, bet pieprasīja atmaksāt to atbalsta daļu, kuru tā bija atzinusi par nesaderīgu ar kopējo tirgu, proti, summu 19 699 452 Polijas zlotu (PLN) apmērā (turpmāk tekstā — "strīdīgais atbalsts").

10 2005. gada 5. jūlijā Komisija pieņēma Lēmumu 2006/937/EK par valsts atbalstu Nr. C 20/04 (ex NN 25/04) par labu tērauda ražotājam *HCz* (OV 2006, L 366, 1. lpp.; turpmāk tekstā — "Lēmums"). Tā 3. pantā ir paredzēts:

"1. Valsts atbalsts PLN 19 699 452, ko [Polijas Republika] no 1997. gada līdz 2002. maijam kā darbības atbalstu vai atbalstu pārstrukturēšanas mērķiem nodarbinātības jomā ir īstenojusi par labu [*HCz*], nav saderīgs ar kopējo tirgu.

2. [Polijas Republika] veic visus pasākumus, kas vajadzīgi, lai no [*HCz*], *Regionalny Fundusz Gospodarczy*, [*MH*] un [*Operator ARP*] atgūtu 1. punktā minēto atbalstu, kas bija nelikumīgi pieejams uzņēmumam [*HCz*]. Visi šie uzņēmumi ir solidāri un katrs atsevišķi atbildīgi.

Atgūšanu īsteno tūlīt un saskaņā ar valsts tiesību aktos paredzētajām procedūrām, ja vien tās nodrošina tūlītēju un efektīvu lēmuma izpildi. Par atgūstamajām summām aprēķina procentus par visu periodu no dienas, kad tās tika nodotas [*HCz*] rīcībā, līdz to faktiskās atgūšanas dienai. Procentus aprēķina saskaņā ar noteikumiem, kas paredzēti V nodaļā [..] Regulā Nr. 794/2004 [..].

3. [..]"

11 Saskaņā ar 2005. gada 30. septembrī noslēgto vienošanos, kas stājās spēkā 2005. gada 7. oktobrī, *ISD Polska sp. z o.o* (kuras nosaukums tobrīd bija *ZPD Steel sp. z o.o.*; turpmāk tekstā — "*ISD*") un kas ir *Industrial Union of Donbass Corp.* pilnībā piederoša

meitas sabiedrība, iegādājās no *HCz* visas *MH* un *MH Plus*, kā arī desmit atlikušo *HCz* meitas sabiedrību akcijas. Ar līgumu, kurš tāpat datēts ar 2005. gada 30. septembri un stājās spēkā 2005. gada 7. oktobrī, *ISD* iegādājās no *Towarzystwo Finansowe Silesia Sp. z o.o*. visas *HSCz* akcijas. Līdz ar to *ISD* kļuva par *HSCz*, *MH*, *MH Plus* un desmit pārējo *HCz* meitas sabiedrību īpašnieku.

12 Pēc šī pirkuma darījuma *HCz* mainīja savu juridisko nosaukumu un kļuva par *Regionalny Fundusz Gospodarczy S.A*. (turpmāk tekstā — "prasītājs"). Prasītājam, kura vienīgais īpašnieks joprojām ir Polijas Finanšu ministrija, pieder tikai daži ar tērauda rūpniecību nesaistīti nekustamie īpašumi.

13 Ar vēstuli, kas datēta ar 2006. gada 17. februāri, Komisija lūdza Polijas iestādēm informēt to par procentu likmi, kas tiks piemērota no Lēmuma 3. panta 2. punktā minētajiem solidārajiem parādniekiem atgūstamajam strīdīgajam atbalstam. 2006. gada 13. marta atbildē Polijas iestādes piedāvāja šai atgūšanai piemērojamo procentu likmi un procentu aprēķināšanas metodoloģiju. Polijas iestādes tostarp piedāvāja laika posmam no 1997. līdz 1999. gadam par pamatu ņemt Polijas Valsts kases Polijas zlotos izsniegtajām obligācijām piemērojamo fiksēto procentu likmi uz pieciem gadiem, bet laika posmam no 2000. gada līdz Polijas Republikas pievienošanās Eiropas Savienībai brīdim — šīm obligācijām noteikto procentu likmi uz desmit gadiem. Tāpat, ņemot vērā Polijā attiecīgajā laikā esošo situāciju kapitāla tirgos, kam bija raksturīgas ļoti augstas procentu likmes, kas tomēr strauji samazinājās, tās lūdza veikt ikgadēju šo procentu likmju atjaunošanu un neaprēķināt procentus saskaņā ar salikto procentu metodi.

14 Polijas iestādēm adresētajā 2006. gada 7. jūnija vēstulē Komisija norādīja, ka strīdīgā atbalsta atgūšanai piemērojamajai procentu likmei visā attiecīgajā laika posmā ir jābūt Polijas Valsts kases Polijas zlotos izsniegtajām obligācijām noteiktajai procentu likmei uz pieciem gadiem un ka atbilstoši Regulas Nr. 794/2004 11. panta 2. punktam šī procentu likme ir piemērojama, pamatojoties uz salikto procentu metodi.

Tiesvedība un lietas dalībnieku prasījumi

15 Ar prasības pieteikumu, kas Pirmās instances tiesas kancelejā iesniegts 2006. gada 18. oktobrī, prasītājs cēla šo prasību.

16 Ar atsevišķu dokumentu, kas Pirmās instances tiesas kancelejā reģistrēts tajā pašā dienā, prasītājs iesniedza pieteikumu par pagaidu noregulējumu saskaņā ar EKL 242. pantu, lūdzot apturēt Lēmuma 3. panta izpildi. Ar 2006. gada 13. decembra rīkojumu Pirmās instances tiesas priekšsēdētājs atzina šo pieteikumu par nepieņemamu.

17 Daļējas Pirmās instances tiesas iztiesāšanas sastāva nomaiņas rezultātā lieta tika nodota jaunam tiesnesim referentam. Šis tiesnesis referents tagad darbojas astotajā palātā, kurai attiecīgi tika nodota šī lieta.

18 Tā kā prasītājs savu repliku nebija iesniedzis paredzētajā termiņā, kas beidzās 2007. gada 16. martā, tā netika pievienota lietas materiāliem.

19 Pēc tiesneša referenta ziņojuma Pirmās instances tiesa (astotā palāta) nolēma sākt mutvārdu procesu, uzdot lietas dalībniekiem atsevišķus rakstveida jautājumus un lūgt Komisiju iesniegt noteiktus dokumentus. Lietas dalībnieki veica šīs darbības paredzētajā termiņā.

20 Pirmās instances tiesa 2008. gada 4. septembra tiesas sēdē uzklausīja lietas dalībnieku mutvārdu paskaidrojumus un to atbildes uz tās uzdotajiem jautājumiem.

21 Prasītājs lūdz Pirmās instances tiesai atcelt Lēmuma 3. panta 2. punkta otro daļu.

22 Komisijas prasījumi Pirmās instances tiesai ir šādi:

— atzīt prasību par nepieņemamu;

— pakārtoti — atzīt prasību par nepamatotu;

— piespriest prasītājam atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

Juridiskais pamatojums

Par pieņemamību

— Lietas dalībnieku argumenti

23 Komisija norāda, ka pretēji Pirmās instances tiesas Reglamenta 44. panta 1. punktā paredzētajām formas prasībām, prasītājs nav norādījis nepārprotamus un precīzus

argumentus savu iebildumu pamatojumam, kas ļautu Komisijai sagatavot tās aizstāvību un Pirmās instances tiesai pārbaudīt tās argumentāciju.

24 Savu iebildumu pamatojumam prasītājs esot izvirzījis tikai trīs vispārīga rakstura apgalvojumus. Tikpat kā viss prasības pieteikuma pamatojums esot ietverts *Oficiālajā Vēstnesī* publicētajā Komisijas kopsavilkumā.

— Pirmās instances tiesas vērtējums

25 No pastāvīgās judikatūras izriet, ka, ja pieteikumā par lietas ierosināšanu ir pietiekami skaidri un precīzi norādīti atcelšanas pamati, ļaujot atbildētājam nodrošināt pienācīgu aizstāvību un Kopienu tiesai veikt savu pārbaudi, tas atbilst Tiesas Statūtu 21. panta pirmajā daļā un Pirmās instances tiesas Reglamenta 44. panta 1. punkta c) apakšpunktā paredzētajām minimālajām prasībām (šajā sakarā skat. Pirmās instances tiesas 1994. gada 17. marta spriedumu lietā T-43/91 *Hoyer*/Komisija, *Recueil FP*, I-A-91. un II-297. lpp., 22. punkts).

26 Līdz ar to, ja prasības pieteikumā kopsavilkuma veidā ir norādīti attiecīgie prasības pamati un ja nedz atbildētājam, kurš savā iebildumu rakstā ir atbildējis uz izvirzītajiem argumentiem, nedz Kopienu tiesai nav radušās grūtības saprast šajā sakarā izvirzītos argumentus, prasība nav atzīstama par nepieņemamu Reglamenta 44. panta 1. punkta c) apakšpunkta neievērošanas dēļ (šajā sakarā skat. Pirmās instances tiesas 1994. gada 22. jūnija spriedumu apvienotajās lietās T-97/92 un T-111/92 *Rijnoudt* un *Hocken*/Komisija, *Recueil FP*, I-A-159. un II-511. lpp., 71. punkts).

27 Šajā lietā prasības pieteikums, nenoliedzami, ir ļoti lakonisks. Tomēr tas atbilst iepriekš minētajām minimālajām prasībām. Kā izriet no iebildumu rakstā ietvertajiem

argumentiem, kas attiecas uz lietas būtību, prasības pieteikums ir ļāvis Komisijai nodrošināt pienācīgu aizstāvību. Tas ir arī ļāvis Kopienu tiesai veikt tās pārbaudi.

28 Līdz ar to Komisijas izvirzītā iebilde par nepieņemamību ir jānoraida.

Par lietas būtību

29 Prasītājs ir izvirzījis divus prasības pamatus, kas attiecas, pirmkārt, uz EKL 87. un 88. panta, kā arī Regulas Nr. 659/1999 7. panta 5. punkta pārkāpumu un, otrkārt, uz Regulas Nr. 794/2004 9. panta 4. punkta pārkāpumu.

Par pirmo prasības pamatu, kas attiecas uz EKL 87. un 88. panta, kā arī Regulas Nr. 659/1999 7. panta 5. punkta pārkāpumu

— Lietas dalībnieku argumenti

30 Prasītājs norāda, ka saskaņā ar EKL 87. un 88. pantu, kā arī Regulas Nr. 659/1999 7. pantu lēmumu par dalībvalsts piešķirtā atbalsta atzīšanu par nesaderīgu ar kopējo tirgu var pieņemt tikai divos gadījumos: pirmkārt, ja atbalsts ir piešķirts pēc attiecīgās dalībvalsts pievienošanās Eiropas Savienībai un, otrkārt, ja atbalsts, lai arī ir piešķirts pirms attiecīgās dalībvalsts pievienošanās Eiropas Savienībai, pēc pievienošanās vēl joprojām tiek piemērots.

31 Tā kā Polijas Republika Eiropas Savienībai pievienojās 2004. gada 1. maijā un lēmums par atbalsta piešķiršanu *HCz* laika posmā no 1997. līdz 2002. gadam pēc Polijas Republikas pievienošanās vairs netika piemērots, prasītājs uzskata, ka Komisija nebija tiesīga izvērtēt, vai strīdīgais atbalsts ir bijis saderīgs ar kopējo tirgu, un līdz ar to tā nebija arī tiesīga pieņemt nolēmumu par procentu aprēķināšanu laika posmam no atbalsta piešķiršanas *HCz* dienas līdz tā faktiskai atgūšanai. Prasītājs uzskata, ka Komisija bija tiesīga noteikt procentu atmaksas pienākumu, tikai sākot no 2004. gada 2. maija (kas ir nākamā diena pēc Pievienošanās līguma spēkā stāšanās), līdz faktiskai samaksai.

32 Polijas Republikas laika posmā no 1997. līdz 2002. gadam piešķirtais atbalsts nevarēja ietekmēt Kopienas iekšējo tirdzniecību, jo tas skāra tikai vienas valsts tirgu, kura strīdīgā atbalsta piešķiršanas dienā vēl nebija Eiropas Savienības dalībvalsts. Prasītājs arī norāda, ka, tā kā 8. protokola I pielikumā *HCz* nav minēts, lielākā daļa no šī protokola noteikumiem uz to neattiecas. Visbeidzot, 8. protokolā neesot paredzēts attiecināt Komisijas kontroli arī uz gadiem pirms Polijas Republikas pievienošanās.

33 Komisija vispirms norāda, ka tā nesaskata saistību starp Lēmuma 3. panta 2. punkta otro daļu un iepriekš minētajiem iebildumiem. Tā arī nepiekrīt prasītāja izvirzītajiem argumentiem.

— Pirmās instances tiesas vērtējums

34 Vispirms ir jānoskaidro saistība starp pirmo prasības pamatu un prasītāja izvirzītajiem prasījumiem, kuri attiecas tikai un vienīgi uz Lēmuma 3. panta 2. punkta otro daļu.

35 Pirmkārt, prasītājs norāda, ka nav izpildīti EKL 87. un 88. pantā paredzētie nosacījumi, jo faktu rašanās laikā Polijas Republika vēl nebija Eiropas Savienības dalībvalsts un 8. protokols attiecībā uz to nebija piemērojams. Līdz ar to tas apstrīd Kopienu tiesību noteikumu valsts atbalsta jomā piemērojamību *ratione temporis* un *ratione personae*.

36 Otrkārt, strīdīgā atbalsta nesaderība ar kopējo tirgu ir konstatēta Lēmuma 3. panta 1. punktā, bet vienīgais prasītāja apstrīdētais noteikums, proti, Lēmuma 3. panta 2. punkta otrā daļa, attiecas tikai un vienīgi uz procentu aprēķināšanu.

37 Līdz ar to prasītājam tiesas sēdē tika lūgts precizēt savas prasības un savu prasījumu apjomu. Atbildot uz šo lūgumu, prasītājs norādīja, ka tā izvirzītā pirmā prasības pamata mērķis, nenoliedzami, ir panākt Lēmuma atcelšanu pilnā apmērā. Tomēr "politisku apsvērumu dēļ" prasītāja vadība esot nolēmusi lūgt, lai gadījumā, ja šis prasības pamats tiktu apmierināts, Lēmums tiktu atcelts tikai tiktāl, ciktāl tas skar noteikumu, kurā ir reglamentēts procentu aprēķināšanas jautājums, t.i., Lēmuma 3. panta 2. punkta otro daļu.

38 Līdz ar to pirmais prasības pamats ir jāsaprot tādējādi, ka tas attiecas tikai un vienīgi uz procentu, kas maksājami par laika posmu pirms Polijas Republikas pievienošanās Eiropas Savienībai, atcelšanu.

39 Pirmkārt, attiecībā uz Kopienu tiesību noteikumu valsts atbalsta jomā piemērojamību *ratione temporis* lietas dalībnieku starpā nav strīda par to, ka EKL 87. un 88. pants principā neattiecas uz atbalstu, kas piešķirts pirms attiecīgās dalībvalsts pievienošanās un pēc šīs pievienošanās vairs netiek piemērots.

40 Tomēr, pamatojot savu kompetenci, Komisija ir atsaukusies uz 8. protokolu kā uz *lex specialis*. Līdz ar to ir jāpārbauda, vai saskaņā ar 8. protokola noteikumiem Komisija bija tiesīga attiecināt tās valsts atbalsta jomā pastāvošās kontroles pilnvaras arī uz strīdīgo atbalstu un vai šie noteikumi ir pietiekams juridiskais pamats šī atbalsta aizliegšanai.

41 Šajā sakarā ir jāatgādina, ka 8. protokolā ir ietverta atsauce uz laika posmā no 1997. līdz 2003. gadam piešķirto atbalstu. Tajā ir atļauta ierobežota pārstrukturēšanas atbalsta summa, kas šim laika posmam (t.i., pirms Polijas Republikas pievienošanās Eiropas Savienībai) piešķirta atsevišķiem šī protokola I pielikumā uzskaitītajiem uzņēmumiem, bet ir aizliegts jebkāds cits atbalsts tērauda rūpniecības pārstrukturēšanai.

42 8. protokola 6. punkta pirmajā daļā it īpaši ir paredzēts, ka laika posmā no 1997. līdz 2003. gadam piešķirtais atbalsts nedrīkst pārsniegt 3 387 070 000 PLN. 8. protokola 6. punkta trešajā daļā ir precizēts, ka Polijas Republika nedrīkst piešķirt nekādu citu atbalstu Polijas tērauda rūpniecības pārstrukturēšanai. Līdz ar to pretēji prasītāja apgalvotajam 8. protokola 6. punktā ir paredzēta tā piemērošana ar atpakaļejošu spēku attiecībā uz laika posmu no 1997. līdz 2003. gadam.

43 Līdz ar to no 8. protokola formulējuma vien jau izriet, ka tas ir piemērojams pirms pievienošanās piešķirtajam atbalstam. 8. protokola mērķis bija ieviest visaptverošu Polijas tērauda rūpniecības nozares pārstrukturēšanai paredzētā atbalsta apstiprināšanas sistēmu, nevis tikai izvairīties no tā, ka saņēmējuzņēmumi vienlaicīgi saņem vēl arī citu atbalstu.

44 No tā izriet, ka attiecībā pret EKL 87. un 88. pantu 8. protokols ir uzskatāms par *lex specialis*, kurš attiecina Komisijas saskaņā ar EK līgumu veikto valsts atbalsta kontroli arī uz Polijas tērauda rūpniecības pārstrukturēšanai laika posmā no 1997. līdz 2003. gadam piešķirto atbalstu.

45 Otrkārt, attiecībā uz argumentu par 8. protokola piemērojamību *ratione personae*, saskaņā ar kuru šis protokols neattiecas uz tā I pielikumā neminētiem uzņēmumiem, ir jākonstatē, ka šis protokols attiecas uz visu Polijas tērauda rūpniecības nozari kopumā, kas ietver arī prasītāju. 8. protokola 6. punkta trešajā daļā ir noteikta ne tikai kopējā atbalsta summa un ir aizliegts jebkāds cits tajā neparedzēts atbalsts, bet tā 3. punktā ir arī *expressis verbis* noteikts, ka tikai I pielikumā minētie uzņēmumi (saņēmējuzņēmumi) var saņemt valsts atbalstu Polijas tērauda rūpniecības pārstrukturēšanas programmas ietvaros. Ja I pielikumā neminēts uzņēmums neierobežotā apjomā varētu paturēt pārstrukturēšanas atbalsta summas, kas saņemtas pirms pievienošanās, attiecīgi neierobežojot ražošanas jaudu, 8. protokols zaudētu jebkādu jēgu.

46 Visbeidzot, tiktāl, ciktāl prasītājs apstrīd 8. protokolā ietvertos noteikumus, prasība ir nepieņemama, jo 8. protokola noteikumi ir primāro tiesību sastāvdaļa.

47 Līdz ar to pirmais prasības pamats ir noraidāms.

Par otro prasības pamatu, kas attiecas uz Regulas Nr. 794/2004 9. panta 4. punkta pārkāpumu

— Lietas dalībnieku argumenti

48 Prasītājs pārmet Komisijai, ka tā Lēmumā nav noteikusi strīdīgā atbalsta atgūšanai piemērojamo procentu likmi. Tā kā Polijai pirms pievienošanas Eiropas Savienībai starpbanku mijmaiņas darījumu piecu gadu likmes nebija pieejamas, šajā jautājumā bija jānoslēdz vienošanās starp Komisiju un Polijas Republiku saskaņā ar Regulas Nr. 794/2004 9. panta 4. punktu. Prasītājs uzskata, ka šāda vienošanās bija jāatspoguļo

Lēmumā vai citā Komisijas lēmumā, jo tas ir vienīgais veids, kā ļaut par atbalsta atmaksu atbildīgajiem tirgus dalībniekiem ierosināt tiesvedību pēc būtības pret iestādēm, kas noteikušas procentu maksājumu.

49 Komisija nepiekrīt šiem argumentiem.

— Pirmās instances tiesas vērtējums

50 Tiktāl, ciktāl prasītājs apstrīd Lēmumā paredzēto procentu aprēķināšanas metodi, ir jānorāda, ka Lēmuma 3. panta 2. punkta otrajā daļā ietvertajiem secinājumiem ir vienīgi deklaratīvs raksturs, jo tajos ir tikai ietverta atsauce uz attiecīgajiem Regulas Nr. 794/2004 V nodaļas noteikumiem. Būtībā procentu aprēķināšanas metode ir paredzēta pašā Regulā Nr. 794/2004. Tomēr prasītājs nav izvirzījis iebildi par spēkā neesamību attiecībā uz šo regulu.

51 Attiecībā uz vienošanās starp Komisiju un Polijas Republiku nepieciešamību ir jānorāda, ka Lēmuma 147. apsvērumā Komisija ir *expressis verbis* atzinusi, ka, tā kā Polijai laikā, kad tika piešķirts strīdīgais atbalsts, starpbanku mijmaiņas darījumu piecu gadu likmes nebija pieejamas, atgūšanai piemērojamā procentu likme saskaņā ar Regulas Nr. 794/2004 9. panta 4. punktu ir jānosaka, izmantojot pieejamu procentu likmi, kas uzskatāma par minētajam periodam atbilstošu procentu likmi.

52 Regulas Nr. 794/2004 9. panta 4. punktā ir vienīgi paredzēts, ka atgūšanai piemērojamā procentu likme ir nosakāma "ciešā sadarbībā" ar attiecīgo dalībvalsti, bet "vienošanās" netiek prasīta.

53 No Komisijas un Polijas iestāžu sarakstes, ko Komisija uzsāka pēc Pirmās instances tiesas uzdotā jautājuma, ir redzams, ka strīdīgā atbalsta atgūšanai piemērojamās procentu likmes noteikšana patiešām tika veikta "ciešā sadarbībā" ar Polijas Republiku. Savā 2006. gada 13. marta vēstulē Polijas iestādes ierosināja kā atgūšanai piemērojamo procentu likmi noteikt Valsts kases obligācijām piemērojamo likmi attiecīgi uz piecu un desmit gadu termiņu. Ņemot vērā Polijā attiecīgajā laikā pastāvošo situāciju kapitāla tirgū, kuru raksturoja ļoti augstas procentu likmes, kas tomēr strauji samazinājās, tās lūdza ikgadēji atjaunot šīs likmes un neaprēķināt procentu maksājumus saskaņā ar salikto procentu metodi.

54 Komisija akceptēja lielāko daļu no šiem priekšlikumiem. Tā, protams, atzina, ka konsekvences nolūkos tā vietā, lai izmantotu divas dažādas procentu likmes, attiecībā uz laika posmu no 1997. līdz 2004. gadam ir izmantojama tikai obligācijām piemērojamā procentu likme piecu gadu termiņam. Tomēr, nosakot saskaņā ar Regulas Nr. 794/2004 9. panta 4. punktu piemērojamo procentu likmi, Komisijai ir zināma rīcības brīvība. Turklāt prasītājs nemaz nav apstrīdējis vienotas procentu likmes piemērošanu.

55 Attiecībā uz procentu aprēķināšanai piemērojamo metodi, it īpaši procentu aprēķināšanu saskaņā ar salikto procentu metodi, ir jānorāda, ka Komisija acīmredzami ir noraidījusi Polijas Republikas izvirzīto argumentu. Tomēr Regulas Nr. 794/2004 11. panta 2. punktā ir *expressis verbis* paredzēts, ka procentu likmi piemēro gan parāda pamatsummai, gan procentiem līdz atbalsta atmaksāšanas dienai un procentiem, kas uzkrājas iepriekšējā gadā, piemēro procentus katrā turpmākajā gadā. Turklāt Regulas Nr. 794/2004 13. pantā ir paredzēts, ka tās 9. un 11. pantu piemēro attiecībā uz visiem atgūšanas lēmumiem, par kuriem paziņots pēc šīs regulas spēkā stāšanās dienas. Tā kā Regula Nr. 794/2004 stājās spēkā 2004. gada maijā, Lēmuma pieņemšanas brīdī tā bija piemērojama, kā rezultātā Komisijai bija pienākums noteikt, ka procenti ir aprēķināmi saskaņā ar salikto procentu metodi.

56 Šādos apstākļos un ņemot vērā, ka strīdīgās references likmes ir ierosinājušas Polijas iestādes, nevar uzskatīt, ka Komisija ir pārkāpusi savu pienākumu strīdīgā atbalsta

atgūšanai piemērojamo procentu likmi noteikt ciešā sadarbībā ar Polijas Republiku vai ir pieļāvusi acīmredzamu kļūdu vērtējumā.

57 Visbeidzot, Komisijai nebija pienākuma Lēmumā norādīt strīdīgā atbalsta atgūšanai piemērojamo procentu likmi, jo tai pat nebija pienākuma precīzi noteikt atgūstamā atbalsta pamatsummu un tā varēja vienīgi norādīt metodes, kas ļautu attiecīgajai dalībvalstij aprēķināt konkrēto atbalsta summu (šajā sakarā skat. Pirmās instances tiesas 2006. gada 31. maija spriedumu lietā T-354/99 *Kuwait Petroleum* (*Nederland*)/ Komisija, Krājums, II-1475. lpp., 67. punkts un tajā minētā judikatūra).

58 No tā izriet, ka ar Regulas Nr. 794/2004 9. panta 4. punkta pārkāpumu saistītais prasības pamats ir noraidāms.

59 Tā kā visi prasītāja izvirzītie prasības pamati ir noraidīti, prasība ir jānoraida kopumā.

Par tiesāšanās izdevumiem

60 Atbilstoši Reglamenta 87. panta 2. punktam lietas dalībniekam, kuram spriedums ir nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram spriedums ir labvēlīgs. Tā kā prasītājam spriedums ir nelabvēlīgs, tam jāpiespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus saskaņā ar Komisijas prasījumiem.

Ar šādu pamatojumu

PIRMĀS INSTANCES TIESA (astotā palāta)

nospriež:

1) prasību noraidīt;

2) *Regionalny Fundusz Gospodarczy S.A.* atlīdzina tiesāšanās izdevumus.

Martins Ribeiro Papasavvas Dittrich

Pasludināts atklātā tiesas sēdē Luksemburgā 2009. gada 1. jūlijā.

[Paraksti]

Satura rādītājs

Atbilstošās tiesību normas . . . . . II - 2251

Prāvas rašanās fakti . . . . . II - 2258

Tiesvedība un lietas dalībnieku prasījumi . . . . . II - 2262

Juridiskais pamatojums . . . . . II - 2263

Par pieņemamību . . . . . II - 2263

— Lietas dalībnieku argumenti . . . . . II - 2263

— Pirmās instances tiesas vērtējums . . . . . II - 2264

Par lietas būtību . . . . . II - 2265

Par pirmo prasības pamatu, kas attiecas uz EKL 87. un 88. panta, kā arī Regulas Nr. 659/1999 7. panta 5. punkta pārkāpumu . . . . . II - 2265

— Lietas dalībnieku argumenti . . . . . II - 2265

— Pirmās instances tiesas vērtējums . . . . . II - 2266

Par otro prasības pamatu, kas attiecas uz Regulas Nr. 794/2004 9. panta 4. punkta pārkāpumu . . . . . II - 2269

— Lietas dalībnieku argumenti . . . . . II - 2269

— Pirmās instances tiesas vērtējums . . . . . II - 2270

Par tiesāšanās izdevumiem . . . . . II - 2272